

ئۈرۈمچىنىڭ بارقت كەشىندەگى جۇگرس

□ شىنخۇا اگەنتسىگىنىڭ تىلشەلەرى جاڭ شياۋلۇڭ، جاۋ گى، امان

كەشكى ساعات ۱9دان 30مېنۇت ۋوتتى، ئۈرۈمچى قالاسىنىڭ وڭتۇستىگى، كۇن ۳الى جاپ ـ جارىق، اۋا تەمپەراتۇراسى جانغا جايلى.

”7 - اي، شىنىندا، كەشكى جۇگىرۇدىڭ تاماشا ۋاقتى ەكەن!“ يامالىق تاۋى سالاماتتىق جۇگىرىس توبىنداعى 12 جۇگىرسكەر جايباۋلار جولنىڭ جاعا ـ سىنداعى اشىق الاڭقىدا دەنە قىزدىرۇ ارەكەتىن سىتەي شۇبىر كەلەسىپ تۇر. ۳ار اپتادا سالاماتتىق جۇ ـ گىرىس توبى، از دەگەندە، 2 رەت تاڭغى جۇگىرىس نەمەسە كەشكى جۇگىرىس ۋېمېداستىرادى.

يامالىق تاۋىنىڭ باۋىرىنداعى چېڭغىڭ جولن بويلاي جۇگىرگەن جۇگىرسكەرلەر ۳بىر قاتارغا ۳تە ـ زىلىپ لىپ، ۳بىر قالىپتى العا جۇگىرپ بارادى.

ولاردىڭ اراسىنداعى كەيىبەرەۋلەرى اياغىنا ار ـ ناۋلى جۇگىرىس شاقپىن، ۇستىنە سۇتۇرماس سپورت كىيىمىن كىيىپ، مويندارىنا سپورتشلار تىڭداغىشىن اسىپ لىپتى، كەيىبەرەۋلەرى كادىمگى كۇندىز قىزمەت ـ كە كىيىپ بازاتىن جەيدە مەن جەنسي شالباز كىيىپ لىپتى. وسى قۇرىلغاننا ۳ۇش ـ اق اي بولغان كاسىپ ـ تەن سىرتقى جۇگىرىس توبىنداعى جۇگىرسكەرلەر ـ دىڭ جاس ارالىعى 50 جاسقا تاياۋ ەكەن. شاشىن قارا ۳تۇستى دوغاشامەن قايرىپ العان، ەڭسەگەي دەنەلى توپ باستىعى لىياڭ بو تۇستىندىرە سويلەپ: ”بارلىعى كاسپىتەن سىرتقى شەبەرلەر بولغاندىقتان، جىلدامدە ـ تى ارتتىرۇعا كەلبەيدى“ ،، دەدى.

30 مېنۇتتاي جۇگىرگەننەن كەيىن، كەيىبىر جاڭا ـ دان قوسىلغان جۇگىرسكەرلەردىڭ توپتان قالىپ قويۇ جاعدايى بايقالدى.

”قايراتتان! تايپا! بورباي ەتىمىز بورشا بولسا دا توپتان قالمايىق!..“ دەپ كاسپىتىك جاتتىقتىرۇشى، جۇگىرسكەر حى شۇچىڭ سىچۋان پۇتۇڭخۇاسىمەن ايعاي سالدى، ۇزىننان ـ ۇزاق قاتارغا سوزىلغان جۇ ـ گىرىسكەرلەر دۇ كۇلدى. حى شۇچىڭ ادەيى باياۋ جۇگىرپ، توپنىڭ ارتىندا قالغاندارمەن بىرگە جۇ ـ گىردى. توپتان قالۇعا اينالغان جۇگىرسكەرلەر القىنا تىنىس لىپ، اقىرىن ـ اقىرىن جەتىسىپ لىدى. اسبان رەڭگى كوكشىلدەن قاراكوك تۇسكە ەنگە ـ

بۇلارغا قوسلا ارەكەتتەنىپ جاتىر .
”دەنە شىنقىتىرۇداعى ەڭ قىيىن نارسە تاباندىد ـ لىق كورىسەتۇ، بۇگىن ۳بىز تاغى ۳بىر رەت ۳وزىمىز ـ دى جەڭدىك“ ، ـ دەدى لىياڭ بو نىقلاسپەن جۇگە ـ رىسكەرلەردى شاپىتتاندىرىپ. 45 جاسقا كەلگەن ول فىنانىس سالاسىنىڭ قىزمەتكەرى، 4 جىلدىڭ الدىندا ول، اۋەلى، دەنە سالھاعى ارتىپ كەتكەنىنە بولا ۋا ـ يىمداپ جۇرەتىن.

سوغىى جىلدارى ۳ۇرمىچى قالالىق ۇكىمەت ”تاۋعا اعاش ەڭۇ“ ىنچەنەرياسىن ۇزبەي اتقارغاندىقە ـ تان، يامالىق تاۋىنىڭ جاسىلداۋ مولىشەرى بارىنشا جوعارىلادى. قالانى جاسىلداندىرۇ مەن نەگىزدىك قۇرىلمىلار قۇرىلىسى ىنچەنەرياسىنىڭ جىلدام ىلگەرد ـ لەتسلىۋى كوپتەگەن دەنە شىنقىتىرۇشلار توبىىن باۋرادى.

”بىز بارلىغىمىز يامالىق تاۋىنىڭ وڭتۇستىگىدە تۇرامىز، تاپ ـ تاقىر تاستى تاۋدىڭ سىڭسىغان نۇ ورمانىەن كومەكىرلىگەننىن كوزىمىزبەن كوردىك“ ، ـ

ۇنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى جەبەپ، مادەنيەت ـ ساياحات اىگىلى ماركا ۇكتىن ارتتىرۇ؛ جەر ـ جەردى شوغىرلى مادەنيەت ساياحاتى، سەرۋەندەپ كوڭىل اشۇ، اس ـ سۇ جانە زات ساتىپ الۇ سىياقتى كوپ كاسىپ قالبىي توعىسىپ دامىغان تۇتتىۇ شوغىرلانغان جەر قۇرۇعا نىتتالاندىرۇ؛ ۇكىمەت تۇعر اىزىرلەپ، كاسپوپىرن باستاماشى بولپ، جەلدە جانە جەلدەن تىس توعىستىرىلىپ، ساياحاتىشلار نىقپالداسۇعا قاتىنا ـ ساتىن كەمەلدى جالپلاستىرۇ ۇلگىسىن قۇرۇعا نىزدە ـ نىس جاساۋ كەرەك.

«اتقارۇ جوباسى» تاغى مىنالاردى ورتاعا قويدى: ەرەكشە تۇتىنىۇ تورىن بار كۇشپەن قۇرىپ، وڭىرلىك تۇتىنىۇ ورتالىغىن تۇلعالاۋ؛ بۇكىل رايوندا تۇڭغىش توتىناعى جايباۋلار كۇشەسىن جاڭالاپ، جوعا ـ رىلاتۇ سىناق ۳تۇيىنىن ورسىتەتىپ، سىناق ۳تۇيىنى كولىمەن ونان ارى ۇلعايتىپ، جەرگىلىكتى ەرەكشە ـ لىكتى تولقى اىگىلەپ، تۇتىنىۇ كاسىپ كۇيىن كەمەل ـ دەندىرىپ، ۳بىر بەكەت فورماسىندا امبەباب تۇتىنىۇ تۇعرىن تۇلعالاۋ، قالىپتاستىرۇ؛ اۋىل شارۋاشلىق ونىمەدىرىنىڭ ەكى تور ۳وڭىرلىك ورنالاستىرۇىن كەمەلدەندىرىپ، اۋىل شارۋاشلىق ونىمەدىرىن جوسە ـ پارلاۋ ـ ساتۇ تورىن قۇرۇ، ورنىقتىرۇ؛ جەدەل جەتكىزۇ، زات اينالىمى قۇرىلمىلارىن ورنالاستىرۇدى

۳تۇسىمى دە، ساپاسى دا جوعارى ماقتا سورتىنىڭ جالپىلاسىپ پايدالانىلىۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى ەكەن ـ بۇدان سىرت، ماشىنامەن تەرىلەتىن ساپالى ماقتا سورتىن بەلسەنە تاڭداپ جەتىلدىرىپ، ماشىنا ـ مەن تەرىلەتنى ساپالى ماقتا سورتىنىڭ قامتۇ مولىشە ـ رىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتانادى. بۇكىل ەلدەگى ەڭ ۇلكەن ساپالى تاۋار ماقتا ۇندىرۇ بازاسى رەتىسىدە، رايونىمىز ”ساپايىنى ۇسىرۇ، وزىندىك قۇندى تومەندەتۇ، ونىمەدىلكتى ارتتىرۇ“ نىساناسى بوپىنشا ماقتا كاسپىنىڭ ساپالى دامۇىن ۇزدىكىسىز ىلگەرىلەتۇدە. ماقتا سورتى سىندى ۳تۇبىرلى ۳تۇيىندى ويداعىداي يگەرۇدىڭ سىرتىندا، رايونىمىز ماقتا ۇندىرىسىنىڭ ورنالاسۇىن ۇزدىكىسىز ساپاللاندىرىپ، ماقتانىڭ ەگىنىشلىك كولىمى 200 مىڭ مۇدان اساتىن، ساپالى ماقتا وندىرەتىن 28 اۋدان ـ قالاعا شوغىر لاۋىن ىلگەرىلەتىپ، تاۋار ماقتامەن

دەگەن لىۋ يانچېن سول كەزدەردەن باستاپ، ەسكە تەرىنىڭ الدىندا دەنە شىنقىتىراتىن ادامداردىڭ بارغان سايىن كوبەيىپ، اقىرىندا لىياڭ بو ۇيچات شوغىرىندا ۇيىمداستىرعان توپقا قوسىلغاندىغىن ايتتى.

”باكاڭ، ۳لۇيگىكۇ، ۳يامالىق، ۳وسناۋ قۇلاققا تانىس ۳ۇرمىچىنىڭ جەر اتتارى دا تۇگەلدەي جۇگە ـ رىس توپتارىنىڭ اتىنا اينالدى“. لىياڭ بو بىسايى دەدى: سوغىى 3 تە 5 جىلدا، ۳ۇرمىچى قالاسىنداعى كوپتەگەن رايونداردىڭ بارىندە جايباۋلار جولى مەن دەنە شىنقىتىرۇ ورنىندارى ساللىنىپ، ۳ارىبىر شاعىن اۋ ـ ماقتىڭ، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ بارىندە دەرىلك تۇرغىند ـ دار وزدەرى ۇيىمداسىپ قۇرغان جۇگىرىس توپتارى پايدا بولدى، قالىڭ جۇگىرىس توپتارى اراسىندا تاغى ۳مالم مەزگىلدەردە جارىس ۇيىمداستىرىلىپ جاتادى. تونۇرەكنىڭ ۳تورت بۇرىشىنان كەلىپ وسىندا باسى قوسىلغان جۇگىرسكەرلەردىڭ ۳وز اۋىلدارىنىڭ تىلىندە قۇرغان اڭگىمە دۇكەننىنەن ۳تىلشىنىڭ اڭغار ـ عانى، بۇلاردى وزدەرى مەن تابان ترەرەگەن وسىناۋ مەكەننىڭ بايلىانىسى كوپتەپ تولقىناتى دەكەن: ىلگە ـ رىدە ولار ۇرمىجىدە ۳بىر كاسپىتىڭ قۇلاغىن ۇستاۋ ۳ۇشىن ”زىر جۇگىرسە“، بۇگىنگى كۇندە سالاماتتىق ۳ۇشىن جۇگىرپ ۳جۇرپىتى.

”كوپىشلىكتىڭ شىنجياڭغا، ۳ۇرمىچى سىندى وسى قالاعا دەگەن سۇيىسپەنىشلىگى توتەنىشە تەرەك“. سىچۇاننىڭ سۇيىنچىنىدا دۇنيەگە كەلگەن، قوسىننان شەگىنگەن اسكەر حى شۇچىڭنىڭ ۇرمىجىدە تۇرغاند ـ نا 28 جىل بولپىتى، ول سامبىرلاي سويلەپ: ”بىلىپ قويىڭدار، مەنىڭ ازاماتتىق كۋالىك ۳ومىرىم دە ڭكەتەن باستالغان تەگىنىدە! (شىنجياڭدا ازاماتتىق كۋالىك ۳ومىرى ڭكەتەن باستالادى)“ دەپ ەدى، كوپىشلىك تاغى دا دۇ كۇلدى.

تۇنگى ساعات 1۱ مولىشەرىندە، جۇگىرسكەرلەر كەلەر جولىعى جۇگىرىس ۋاقتىنا ۋادەلەسىپ لىپ، ۳بىر ـ بىرىمەن قوشتاستى. چېڭغىڭ جولىندا ماناۋار ـ عان كوشە شىراقтары ۳تۇن قويۇلغىن سىرىپ ناستا ـ عان، ەكەدىن ـ ۇشتەن كوشەدە جۇرگەن جۇرگىنىشە ـ لەر ۳الى دە جازغى كەشتىڭ سالىقنى سامالىنان ۳لازات اۋدا.

(شىنخۇا اگەنتسىگىنىڭ 7 - ايدىڭ 6 ـ كۇنى ۇرمىجە ـ دەن بەرگەن ھابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

سىرتقا شىعارغان ەلەكتر مولىشەرى 17 مىللىيارد 100 مىللىيون كىلوۋات ـ ساعات بولغان، بۇل سىرتقا شىعارىلغان ەلەكتر مولىشەرىنىڭ %39ىن يەلەگەن. 2010 ـ جىلى شىنجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا شىعارۇدىڭ ۳بىرىنشى ارناسى ساللىغاننان بەرى، رايوند ـ مزى 4 ارنا سالىپ بولغان، سىرتقا شىعارۇ كو ـ لەمى 32 ەسە ارتقان.

بۇدان سىرت، شىنجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا شىعارۇ كولىمىنىڭ كەڭەيۇنە ”ەلەكتر كۇشى ارقىلى شىنجياڭغا كومەكتەسۇ + بازار ـ لاندىرۇ“ ساياساتىنىڭ اتقارلىۋى دا سەبەپ بولغان. جۇئىق جىلداردا شىنجياڭ كوپتەگەن ولكە، رايون، قالاىمەن ۇكىمەت ارا شىنجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا شىعارۇعا كومەك ـ تەسۇ كەلىسىمىن جاساسىپ، شىنجياڭنىڭ ەلەكتر قۋاتىن بۇكىل ەلدەگى 19 ولكە، رايون، قالاغا جەتكىزىپ، سىرتقا شىعارۇ كولى ـ مىن ۇزدىكىسىز كەڭەيتتى. بىيل ەلەكتر كۇشى ارقىلى شىنجياڭغا كومەكتەسۇ توقتامىنىڭ كولى ـ مى 22 مىللىيارد 900 مىللىيون كىلوۋات ـ ساعات بولپ، بىلىتىرعدان 3 مىللىيارد 300 مىللىيون كىلوۋات ـ ساعات ارتقان.

شىنجياڭ ەلەكتر كۇشى ساۋدا ـ ساتتىق ورتالىغى شەككى سەرىكتەسىتىگى ساۋدا ـ

ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۇ مەن وقۇ ـ اعارتۇ، وقىتۇ قىزمەتتەرىن ۳بىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي يگەرەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇ قىزمەتىن ۳بىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگە ـ رىلەتۇ جوينىدەگى شەشىدەرى مەن ورنالاس ـ تىرلۇرىن داپەكتىلەندىرىپ، تىپاناقتاندىرىپ، اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالابى بوپىنشا، ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىند ـ ەۋەۋدى ۇدايىلاندىرۇ مەن وقۇ ـ اعارتۇ، وقىتۇ قىزمەتتەرىن ۳بىر تۇتاس جوسپارلاپ مىقتى يگەرىپ، ونەگە كورسەتىپ ادام تارىبەلەۋ ۳تۇ ـ بىرلى مىندەتىن تىپاناقتاندىرىپ، خالىق رازى بولاتىن وقۇ ـ اعارتۇدى جۇرگىزۇ كەرەك.

تەكسەرۇ ـ زەرەتسەۋ بارىسىندا، لى پىڭشىن شىنجياڭ داشۇەسىندە، شىنجياڭ سىفان داشۇەسىندە، شىنجياڭ مەدېتسىنا داشۇەسىندە سىباققانغا، كىتاپخانغا، اسخانا، جاتاق سىياقتىلاردى ارالاپ، مەكتەپنىڭ باسىدە ـ لىق القىسىنداغىلارمەن جانە ۳ار ۇلت وقىتۇشى ـ وقۇشىلارمەن اڭگىمەلەسىپ، اۋس ـ كۇيسى جاساپ، مەكتەپنىڭ ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋگە، وقۇ ـ اعارتۇ، وقىتۇ سىستەرىنە قالد ـ تىستى جاعدايلاردى ەگچەي ـ تەكچەيلى ۇسىتى. ول مىنانى اتاپ كورسەتتى: كەزەكتە ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋ جاعدايى ۳الى دە قاتاڭ، ”سىرتتان كرۇدەن ساقىتاۋ، شىتە قايتا بەلەڭ بەرۇدەن ساقىتاۋ“ باسىمى ۳الى ۳بىرشاما زور، جوعارى مەكتەپتەر ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋ وسى ارقاۋىن مىقتاپ شىراتىپ، سالىمرتتىق يدەيانى، شايقاسۇدان جالىغۇ كوڭىل كۇيىن، باق سىناۋ ويىىن، بوساڭسۇ بېيىلىن باتىل جەڭىپ، وقىتۇشى ـ وقۇشىلاردىڭ باس اماندىغىن، دەنساۋلغىن ماڭغادى الدى ورنىغا قويىپ، نۇلعالىق جاۋاپ ـ كەرىشلىكتى تىپاناقتاندىرىپ، قىزمەت مەحازىز ـ مىن كەمەلدەندىرىپ، ساپكەسە بىرگە قىمىلد ـ داۋدى كۇشەيتىپ، ساڭلاۋلاردى بىتەپ، ولقد ـ لىقتاردى تولىقتاپ، ۳الىسىز تۇستاردى كۇشەيد ـ تىپ، ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلان ـ دىرۇ شارالارنىڭ شىنايى، ەگچەي ـ تەكچەيلى، ناقتى تىپاناقتاۋىن كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، ەش قاتەسىز بولۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

لى پىڭشىن مىنانى باسا دارپىتەدى: ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۇ ـ دان پايدا بولغان جاڭا جاعدايغا، جاڭا ماسەلە ـ لەرگە بەلسەنە توتەپ بەرىپ، وقىتۇ جوسپا ـ رىن عىلمى رەتتەپ، ساپاللاندىرىپ، وقىتۇ مازمۇنى مەن وقىتۇ ۇلگىسىنە رەفورما جاساۋ ـ دى، جاڭالىق اشۇدى جەبەپ، مەكتەپتەردىڭ بىساقارلۇ ۳تۇزىلىسۇ مەحازىزىمىن جاقسارتىپ، كەمەلدەندىرىپ، ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىند ـ ەۋەۋدى ۇدايىلاندىرىۇعا ساي كەلەتەن وقۇ ـ اعارتۇ، وقىتۇ ۳تارىبىنىن قۇلىشنا ورناتىپ، وقىتۇ ساپاسىنا كەپىلدىك ەتىپ، مەكتەپ باسقارۇ ۇلشەمىنىڭ جوعارى ۇنىمىدى، تىپاناق ـ تى بولۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. جو ـ عارى مەكتەپ تاۋسىقان وقۇشىلاردىڭ مەكتەپ تاۋسىىپ جۇمىسقا ورنالاسۇ قىزمەتىن

ساتتىق ۳بولمىنىڭ ارناۋلى جاۋاپتىسى جاڭ جۇن مىنالاردى ۳بىلىدردى: سىرتقا شىعارىلغان 43 مىللىيارد 900 مىللىيون كىلوۋات ـ ساعات ەلەكتر مولىشەرى 14 مىللىيون توننا ۇلشەمدى كومىرەمەن بارابار، مولىشەرمەن 37 مىللىيون 800 مىڭ توننا كومىرەتكى قوس توتەىنىڭ، 120 مىڭ توننا كۇكىرت قوس توتەىنىڭ، 100 مىڭ توننا ازوتتى قوسىلىستاردىڭ نەىستىرىلد ـ ۇىن ازىياتىدى، بۇل ەلىمىزدىڭ ەنەرگىيانى ۇنەمدەپ، نەىستىرۇ مولىشەرىن ازىيتۇ جانە تومەن كومىرەتكى دامۇى جوينىنەن بەلگىلى جەبەۋ رولىنا يە.

نەنرگىيا كۆرە تامىرىنىڭ ھاۋىپسىز اينالد ـ مىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ ۳ۇشىن، شىنجياڭ ەلەكتر تورى اينالم ۳ناسلىن عىلمى ورنالاس ـ تىرىپ، ماڭزىدى ورنىندارداعى جابىدقتاردى، ەلەكتر جەتكىزۇ جەللەردىن شەككى مەرزىمدە تەكسەرىپ تۇرۇدى جانە قورعاۋدى كۇشەيتت ـ تى. مەملەكەت تورى شىنجياڭ ەلەكتر كۇشى شەككى سەرىكتەسىتىگى ”قاراستى جەر قامتامال ـ سىز ەتۇ + قۇلتەمىر شارلاپ تەكسەرۇ“ ۇلگە ـ سىن دە قولدانىپ، شىنجياڭنىڭ ەلەكترىن سىرتقا شىعارۇ ارناسىنىڭ شۇعىل جاعدايغا توتەپ بەرەۋدى قامتاماسىز ەتۇ جاتىغۇىن جاساپ، ارنانىڭ ھاۋىپسىز، جوعارى ۇنىمىدى اينالىمىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ئىدەتتەن ساقىتاۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۇ مەن وقۇ ـ اعارتۇ، وقىتۇ قىزمەتتەرىن ۳بىر تۇتاس جوسپارلاپ ويداعىداي يگەرەيىك

اناعۇرلم جاقسى سىتەپ، شامانىڭ جەتىسىنىشە ساپالى قىزمەت وتەۇ، بار كۇشپەن كومەكتەسۇ كەرەك. جازغى دەمالسى كەزىندە مەكتەپتە قالغان وقىتۇشى ـ وقۇشىلاردىڭ تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۇ جانە ولارعا كوڭىل ۳بولۇ، ويداعىداي سىتەپ، قىزمەتتىڭ، ۇيرەنۇدىڭ الاڭسىز، جايلى بولۇنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ قاچەت. قالىڭ وقىتۇشى ـ وقۇشىلاردى جازغى دەمالسى كەزىندە باي مازمۇندى، ۳ار الۋان قوعامدىق اماليات قىمىلدارىن ورسىتەتۇگە بەلسەنە ۇيىمداستىرىپ، نەگىزگى ساتى الدىڭ ـ ەي شىبەنە بارىپ، ۳ار ۇلت بۇقاراسىمەن ئىش ـ كەرىلەي ارالاسىپ، تىپاشاننىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىدە تۇلغان وراسان زور وز ـ گەرىستەردى جان ـ جاقىتى ۳تۇسىندىرۇ، تۇتاس رايونىمىزدا جوعارىدان تومەنگە دەيىن جايپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام قۇرۇدىڭ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەتۇشى شايقاسىنىڭ شەتۇشى مەن جەڭسىنە قول جەتكىزۇ جالىندى اماليياتى مەن سەنىمەن، بەكىمەن ۳تۇسىندىرۇ، سەزىندىرۇ، ولاردى پارتيانىڭ مەبىرىنە العىس اپتۇعا، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۇعا، پارتياعا ىلەسۇگە تارىبەلەۋ، جەتەكشىلىك ەتۇ كەرەك. الدىن الا زەرەتتەپ، جوبالاپ، جازغى دەمالسىقا جىبەرۇ، كۇزگى وقۇ ماۋسىمىندا وقۇ باستاۋ، جاڭادان قابىلداد ـ ھان وقۇشىلاردىڭ مەكتەپكە ۳ئۇسۇ سىياقتى قىزمەتتەردى ۳بىر تۇتاس ويداعىداي جوسپار ـ لاپ، ۳ارىبىر بۇنىنىڭ بايلىانىستى، قابىسقان، رىركىلىسىىز بولۇىن ورنىنداۋ كەرەك. وقۇ ـ اعارتۇ، اكىمشلىك سىياقتى تاراۋلارمەن سەلبە ـ سىپ، جوعارى مەكتەپكە قابىلداۋ ەتپىجانى، وقۇشى قابىلداۋ قىزمەتىن مۇقيات ويداعىداي سىتەپ، قىزمەت ۳تارىبىنىن قاتايتىپ، ىنڧور ـ ماتىسيانىڭ اشقى بولۇىن كۇشەيتىپ، ۳دىل دە ادىلەتتى بولۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، وقۇ ـ اعىارتۇدا ۳دىل بولۇدىڭ تومەنىگى شەگىن باتىل قورعاۋ كەرەك. مەكتەپ اۋلاسى ھاۋىپسىزدىگىن باسقارۇدى كۇشەيتىپ، ۳ئۇر ـ لى ھاۋىپسىزدىك كومەسكى كىناراتتارىن جايپاي تەكسەرىپ انىقتاۋ جانە الاستاۋ كەرەك.

لى پىڭشىن مىنانى باسدا دارپىتەدى: پارتيا ۇيمى باشىلىغىنداعى مەكتەپ باستىعى جاۋاپتى بولۇ ۳ئۇزىمىن اۋتىقماي تىپاناقتاندى ـ رىپ، مەكتەپ نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيمىمنىڭ ساپاسى رولىن ۇزدىكىسىز نىعايتىپ، مەكتەپتەر ـ دىڭ يدەيا، ساپاسى قىزمەتىن ۇزدىكىسىز كۇ ـ شەيتىپ جانە جاقسارتىپ، توراعى رۇخىمەن ادام تارىبەلەپ، شىنجياڭدى گۇلدەندىندىرپ، شەكارانى بەكەمدەۋگە قىزمەت ەتىپ، اھلاق، اقىل ـ وي، دەنە تارىبە، ەستەتيكا، ەڭجەك جاعىنان جان ـ جاقىتى جەتەلگەن سوتىيالىزم قۇرىلىسىشلارى مەن ۳ىزىياسارلارنى قۇلىشنا باۋلۇ كەرەك.

اۋتونومىيالى رايوننىڭ ورنىنباسار ۳توراعا ـ سى جاۋ چىڭ تەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋگە قاتىناستى.